

Hovedresultater – BNP og forsyningsbalance

Væsentlige ændringer af forsyningsbalancen i 2019

Fra 28. juni 2024 foreligger nationalregnskabet på hovedrevideret grundlag. Ved hovedrevisionen er alle tidsserier reviderede, så de er sammenhængende og konsistente. Nationalregnskabet er ved denne revision ført tilbage til 1966 for bruttonationalproduktet (BNP) og tilhørende hovedposter. Hovedrevisionen er foretaget med udgangspunkt i 2019, hvor effekterne er opgjort separat. Der er alene foretaget revisioner af data- og metoder og nationalregnskabet er fortsat opgjort efter de internationale retningslinjer i ESA2010.

De offentlige finanser er ført tilbage til 1971 mens der er fuld sektoropdeling tilbage til 1995.

Bruttonationalproduktet (BNP) er i 2019 7,3 mia. kr. lavere i det hovedreviderede nationalregnskab end i det hidtidige svarende til 0,3 pct. Overordnet er der således en meget begrænset effekt på BNP. På forsyningsbalancens enkelte størrelser er der imidlertid væsentlige ændringer.

Tabel 1. Forsyningsbalancen før og efter hovedrevisionen. 2019

	Før	Efter	Difference	Difference i pct.
	Mio. kr.			Pct.
Bruttonationalprodukt (BNP)	2 310 955	2 303 637	-7 318	-0,3
Import	1 191 936	1 219 565	27 629	2,3
Forsyning	3 502 891	3 523 202	20 311	0,6
Husholdningernes forbrugsudgift	1 052 032	1 068 868	16 836	1,6
Forbrugsudgift i NPISH	32 944	32 944	0	0,0
Offentlig forbrugsudgift	557 590	559 208	1 618	0,3
Faste bruttoinvesteringer	490 867	491 905	1 038	0,2
Lagerforøgelse	10 603	8 627	-1 976	-18,6
Nettoansk. af værdigenstande	3 545	3 642	96	2,7
Eksport	1 355 310	1 358 008	2 698	0,2
Anvendelse	3 502 891	3 523 202	20 311	0,6
Forbrug af fast realkapital	393 084	393 511	427	0,1
Nettonationalprodukt (NNP)	1 917 871	1 910 126	-7 745	-0,4

Nedjusteringen af BNP opgjort fra produktionssiden er vist i tabel 2. Det fremgår, at produktionsværdien er 25,5 mia. kr. højere i det hovedreviderede nationalregnskab, svarende til 0,6 pct. Samtidig er forbrug i produktionen 32,0 mia. kr. højere, svarende til 1,5 pct., mens produktskatter, netto er 0,8 mia. kr. lavere, svarende til 0,3 pct.

Tabel 2. BNP fra produktionssiden

	Før	Efter	Difference	Difference
	Mio. kr.			Pct.
Produktionsværdi	4.122.763	4.148.229	25.466	0,6
Forbrug i produktionen	2.111.185	2.143.195	32.010	1,5
Bruttoværditilvækst	2.011.579	2.005.035	-6.544	-0,3
Produktskatter, netto	299.376	298.602	-774	-0,3
BNP	2.310.955	2.303.637	-7.318	-0,3

Også ved tidligere hovedrevisioner har den samlede effekt af data- og metoderevisioner været begrænset. Ved de seneste to hovedrevisioner i 2016 og 2014 blev BNP revideret med hhv. +0,7 pct. og -0,3 pct. som følge af data- og metodeændringer. Ved tidligere hovedrevisioner i 2005, 1997 og 1978 var effekten af data- og metodeændringer i alle tilfælde under 1,6 pct. af BNP. I 1997 og 2014 var der ud over data- og metodeændringer revisioner som følge af implementering af nye internationale retningslinjer, hhv. ESA95 og ESA2010.¹

Hovedrevisionen af *nettonationalproduktet (NNP)* følger stort set af hovedrevisionen af BNP. Dog er der som følge af en mindre opjustering af forbrug af fast realkapital (afskrivninger) en marginal større revision af nettonationalproduktet end af BNP.

Import og eksport

De hovedreviderede værdier for im- og eksport fra betalingsbalancen betyder, at importen er 27,6 mia. kr. højere i det hovedreviderede nationalregnskab end i det hidtidige, svarende til 2,3 pct. Der er navnlig tale om en stor stigning i fremstillingsvirksomheders import af tjenester, der går tilbage til 2010. Derudover er importen af rejsetjenester revideret tilbage til 2008. Revisionen til eksport af varer og tjenester er mere beskeden. Således er eksporten af varer og tjenester 2,7 mia. kr. højere svarende til 0,2 pct. i det hovedreviderede nationalregnskab end i det hidtidige.

Den øgede import i det hovedreviderede nationalregnskab påvirker hverken BNP eller vækstbilledet i nævneværdig grad. Den forøgede import af tjenester i fremstillingsvirksomhed har ikke haft en direkte effekt på forbrug i produktionen. Det skyldes, at en vigtig kilde til beregning af forbrug i produktionen er virksomhedernes regnskaber. Da regnskabsoplysningerne er baseret på virksomhedernes officielle regnskaber, betragtes de som meget sikre. De nye oplysninger om køb af importerede tjenester i fremstillingsvirksomhederne betyder i stedet, at produktsammensætningen af forbrug i produktionen i fremstillingsbrancherne ændres. Samtidig er flere produkter allokert til andre anvendelser, herunder forbrug i produktionen i andre brancher, privat forbrug og maskin- og transportmiddelinvesteringer.

¹ Der er tale om revisioner i såkaldte benchmarkår, dvs. år, hvor ændringerne er opgjort separat. Det er normalt et endeligt år, således at almindelige opdateringer af kilder ikke påvirker resultatet. I 2014 og 2016 var benchmarkårene hhv. 2008 og 2012 og ved denne hovedrevision er benchmarkåret 2019.

Branchernes værditilvækst

Nedjusteringen af BNP svarer stort set til ændringerne i branchernes bruttoværditilvækst (BVT), jf tabel 3. Det skyldes, at produktskatter minus produktsubsidier kun er ændret marginalt.

Tabel 3. Bruttoværditilvækst fordelt på brancher før og efter hovedrevisionen. 2019

	Før	Efter	Difference	Difference i pct.
	Mio. kr.			Pct.
Bruttonationalprodukt (BNP)	2 310 955	2 303 637	-7 318	-0,3
Produktskatter, netto	299 376	298 602	-774	-0,3
Bruttoværditilvækst i alt	2 011 579	2 005 035	-6 544	-0,3
A Landbrug, skovbrug og fiskeri	29 263	28 593	-670	-2,3
B Råstofindvinding	18 963	16 744	-2 219	-11,7
C Industri	309 824	308 743	-1 080	-0,3
D_E Forsyningsvirksomhed	39 913	40 108	196	0,5
F Bygge og anlæg	109 875	109 880	5	0,0
G_I Handel og transport mv.	400 020	393 452	-6 568	-1,6
J Information og kommunikation	96 385	96 385	0	0,0
K Finansiering og forsikring	110 642	107 808	-2 834	-2,6
LA Ejendomshandel og udlejning af erhvervsejendomme	56 727	56 727	0	0,0
LB Boliger	160 022	165 971	5 949	3,7
M_N Erhvervsservice	192 422	192 453	31	0,0
O_Q Offentlig administration, undervisning og sundhed	424 058	424 705	647	0,2
R_S Kultur, fritid og anden service	63 464	63 464	0	0,0

Bruttoværditilvæksten i *Landbrug, skovbrug og fiskeri* er 670 mio. kr. lavere i det hovedreviderede end i det hidtidige nationalregnskab. Det skyldes indarbejdelse af værdier for vedmassetilvækst i skovbrug, der er i overensstemmelse med det grønne nationalregnskab, samt ændret brancheplacering af offentlig ikke-markedsmæssig aktivitet.

Bruttoværditilvæksten i *Råstofindvinding* er nedjusteret med 2,2 mia. kr. svarende til 11,7 pct. som følge af, at der tidligere var en mangelfuld opgørelse af forbrug i produktionen.

I *Industrien* er BVT justeret ned med 1,1 mia. kr. svarende til 0,3 pct. Revisionen er i branchen *Olieraffinaderier*, hvor der er indarbejdet nye oplysninger om produktion af brændsel fra de hovedreviderede Energiregnskaber, der opgør tilgang og anvendelse af detaljerede energiprodukter.

Der er udviklet nye metoder til beregning af *Forsyning af energi* – el-, gas- og varmforsyning – der giver en mere detaljeret beskrivelse af produktion og transmission af energi. Der er tale om en opjustering af BVT i Elforsyning og en nedjustering i Gasforsyning. Samlet set har det en ubetydelig effekt på BVT.

Bruttoværditilvæksten i *Handel og transport mv.* er 6,6 mia. kr. lavere i det hovedreviderede nationalregnskab end i det hidtidige, svarende til 1,6 pct. Der er hovedsageligt tale om en revision af BVT i Engroshandel. Revisionen følger af, at det samlet set er vurderet, at tidligere skønsmæssige korrektioner til engroshandelen ikke længere er nødvendige.

Der er lavet nye beregninger for *Finansiering og forsikring*, der samlet set har nedjusteret BVT med 2,8 mia. kr. svarende til 2,6 pct. Den største revision vedrører Kreditforeninger m.v., hvor der i det hovedreviderede nationalregnskab er en bedre dækning af populationen for investeringsforeninger. For forsikring og pension er der udviklet en metode, der bedre korrigerer for udenlandske filialer i Danmark og danske filialer i udlandet.

For branchen *Boligbenyttelse* er BVT opjusteret med 5,9 mia. kr. svarende til 3,7 pct. Opjusteringen skyldes hovedsageligt en nyberegning af korrektionen for værdien af fri beliggenhed for boliger, der er en udløber af dialog med Eurostat i forlængelse af grundlaget for opgørelsen af EU's egne indtægter baseret på medlemslandenes bruttonationalindkomst (BNI).

Private og offentlige forbrugsudgifter

Husholdningernes samlede forbrugsudgifter er 16,8 mia. kr. højere i det hovedreviderede end i det hidtidige nationalregnskab, svarende til 1,6 pct.

Revisionen af *Turistindtægter* og *Turistudgifter* følger af hovedrevisionen af posten rejsetjenester i Betalingsbalancen.

Tabel 4. Husholdningernes forbrug fordelt på hovedformål før og efter hovedrevisionen. 2019

	Før	Efter	Difference	Difference i pct.
	Mio. kr.			Pct.
Husholdningernes forbrugsudgift	1 052 032	1 068 868	16 836	1,6
Turistindtægter	59 556	58 678	-878	-1,5
Turistudgifter	45 024	46 310	1 286	2,9
Husholdningernes forbrugsudgift i Danmark	1 066 564	1 081 236	14 672	1,4
A Fødevarer mv.	105 800	107 171	1 371	1,3
B Drikkevarer og tobak mv.	50 723	50 959	236	0,5
C Beklædning og fodtøj	43 311	44 594	1 284	3,0
D Boligbenyttelse	249 135	256 740	7 605	3,1
E Elektricitet, fjernvarme og andet brændsel	50 574	52 995	2 420	4,8
F Boligudstyr, husholdningstjenester mv.	57 189	57 714	525	0,9
G Medicin, lægeudgifter o.l.	30 730	31 316	586	1,9
H Køb af køretøjer	47 615	47 634	19	0,0
I Drift af køretøjer og transporttjenester	84 635	84 992	357	0,4
J Information og kommunikation	55 559	55 303	-256	-0,5
K Fritid, sport og kultur	92 012	90 576	-1 437	-1,6
L Undervisning	8 615	8 582	-33	-0,4
M Restauranter og Hoteller	67 812	66 850	-962	-1,4
N Forsikring og Finansielle tjenester	67 898	71 589	3 691	5,4
O Andre varer og tjenester	54 955	54 221	-734	-1,3

Anm.: Ved hovedrevisionen er indført en ny klassifikation til opgørelse af forbrug, COICOP18. COICOP 18 erstatter ECOICOP. Tabel 3 er opgjort efter COICOP18.

Forbruget af *Boligbenyttelse* er øget med 7,6 mia. kr. svarende til 3,1 pct., hvilket følger af den opdaterede beregning for branchen Boligbenyttelse.

Forbruget af *Elektricitet, fjernvarme og andet brændsel* er opjusteret med 2,4 mia. kr. svarende til 4,8 pct. som følge af en opdatering af Energiregnskaberne, der opgør tilgang og anvendelse af detaljerede energiprodukter.

Forbruget af *Forsikring og finansielle tjenester* er 3,7 mia. kr. højere end i det hidtidige nationalregnskab, svarende til 5,4 pct. Opjusteringen er en følge af de nye beregninger for branchen *Finansiering og Forsikring*.

Ændringer i øvrige forbrugsgrupper er hovedsageligt en følge af, at flere produkter er allokeret til endelig anvendelse, herunder privat forbrug, som led i den detaljerede afstemning af nationalregnskabet

Hovedrevisionen har ikke afstedkommet ændringer i opgørelsen af forbruget i non-profit institutioner rettet mod husholdninger (*NPISH*).

Hovedrevisionen af de offentlige finanser har ændret marginalt i det samlede *offentlige forbrug*. Den hovedreviderede opgørelse af det offentlige forbrug er indarbejdet i nationalregnskabet, hvilket medfører en opjustering på 0,3 pct. af det samlede offentlige forbrug i 2019.

Der er implementeret en mere retvisende fordeling af det *individuelle ikke-markedsmæssige offentlige forbrug* efter formål i de offentlige finanser baseret på en ændring af kommunernes kontoplan i 2018. Den reviderede fordeling i de offentlige finanser har også en effekt på nationalregnskabets opdeling på COICOP18, som det fremgår af tabel 5. Skiftet er mellem udgifter til *Medicin, lægeudgifter o.l.* og *Pleje-hjem, dagcentre m.v.*, som figurerer under *Andre varer og tjenester*. Der er ingen effekt på det samlede individuelle ikke-markedsmæssige offentlige forbrug i løbende priser. På trods af uændrede mængdeindikatorer er der som følge af sammensætningseffekter en mindre revision i realvæksten af det offentlige forbrug.

Tabel 5. Individuelt offentligt forbrug, ikke-markedsmæssigt produceret fordelt på hovedformål før og efter hovedrevisionen. 2019

	Før	Efter	Difference	Difference i pct.
	Mio. kr.			Pct.
Individuelt offentligt forbrug, ikke-markedsmæssigt produceret i alt	361 674 353	361 652 229	-22 124	0,0
G Medicin, lægeudgifter o.l.	132 840 428	142 598 536	9 758 108	7,3
K Fritid, sport og kultur	13 404 923	14 148 485	743 562	5,5
L Undervisning	97 442 214	97 416 342	-25 872	0,0
O Andre varer og tjenester	117 986 788	107 488 866	-10 497 922	-8,9

Bruttoinvesteringer

Samlet set er de faste bruttoinvesteringer stort set uændrede. For visse investeringskategorier er der dog lidt større revisioner jf. tabel 6.

Investeringer i *ICT-udstyr, andre maskiner og inventar samt våbensystemer* er 3,9 mia. kr. højere, svarende til 5,1 pct., end i det hidtidige nationalregnskab. Det skyldes især den tidligere omtalte ændring i anvendelsen af produkter som følge af opjusteringen af fremstillingsvirksomheders import af tjenester.

Investeringer i *Andre bygninger* er 1,2 mia. kr. lavere i det hovedreviderede nationalregnskab, svarende til 1,6 pct. Nedjusteringen skyldes mindre justeringer i opgørelsen af bygge- og anlægsinvesteringerne.

Tabel 6. Faste bruttoinvesteringer fordelt på aktiv-type før og efter hovedrevisionen. 2019

	Før	Efter	Difference	Difference i pct.
	Mio. kr.			Pct.
Faste bruttoinvesteringer i alt	490 867	491 905	1 038	0,2
Boliger	119 100	118 406	-694	-0,6
Andre bygninger	70 818	69 656	-1 162	-1,6
Anlæg	48 053	47 558	-495	-1,0
Transportmidler	48 057	48 326	268	0,6
ICT-udstyr, andre maskiner og inventar samt våbensystemer	76 616	80 546	3 931	5,1
Stambesætninger m.v.	28	28	0	0,0
Intellektuelle rettigheder	128 194	127 385	-809	-0,6

Bruttonationalindkomst

Effekten på bruttonationalindkomsten (BNI) svarer stort set til effekten på BNP jf. tabel 7.

Tabel 7. Bruttonationalindkomsten før og efter hovedrevisionen. 2019

	Før	Efter	Difference	Difference i pct.
	Mio. kr.			Pct.
BNP	2 310 955	2 303 637	-7 318	-0,3
Aflønning af ansatte fra udlandet	9 667	9 667	0	0,0
Aflønning af ansatte til udlandet	22 432	22 432	0	0,0
Subsidier fra udlandet	6 475	6 475	0	0,0
Produktions- og importskatter til udlandet	3 129	3 129	0	0,0
Formueindkomst fra udlandet	191 213	191 214	1	0,0
Formueindkomst til udlandet	114 828	114 821	-8	0,0
BNI	2 377 922	2 370 612	-7 309	-0,3

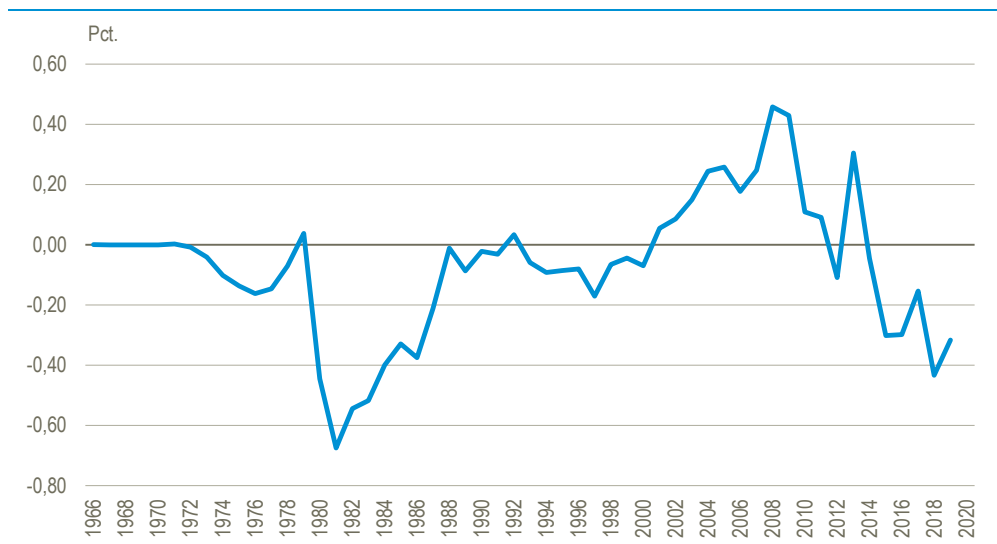
Ændringer tilbage i tid

Der er tale om mindre revisioner af BNP i løbende priser i hele perioden.

Figur 1 viser revisionen af BNP i løbende priser for hele tidsserien. Det fremgår, at revisionerne ligger mellem -0,7 pct. og +0,5 pct. i hele perioden.

For perioden 1980-1986 skyldes revisionerne af BNP i løbende priser korrektioner til opgørelsen af tjenstemandspensioner i offentlig forvaltning og service samt korrektioner til beregningen af Branchen Olieraffinaderier. For de senere år påvirker en række forskelligrettede revisioner størrelsen på revisionen af BNP i løbende priser.

Figur 1 Revision af BNP i løbende priser, i alt. Procent

BNP væksten

I det hovedreviderede nationalregnskab er BNP-væksten stort set uændret i forhold til i de hidtidige opgørelser. Væksten er alene påvirket af revisioner i løbende priser og sammensætningseffekter, da prisudviklingen ikke er revideret. Sammensætningseffekter er effekten af, at deflateringen nu foretages på en ændret struktur i de detaljerede nationalregnskabsstørrelser i løbende priser. Figur 2 viser væksten i BNP før og efter hovedrevisionen.

I forbindelse med hovedrevisionen er referenceåret for de kædede værdier opdateret fra 2010 til 2020.

Figur 2: Realvækst i BNP, kædede værdier før og efter hovedrevisionen

